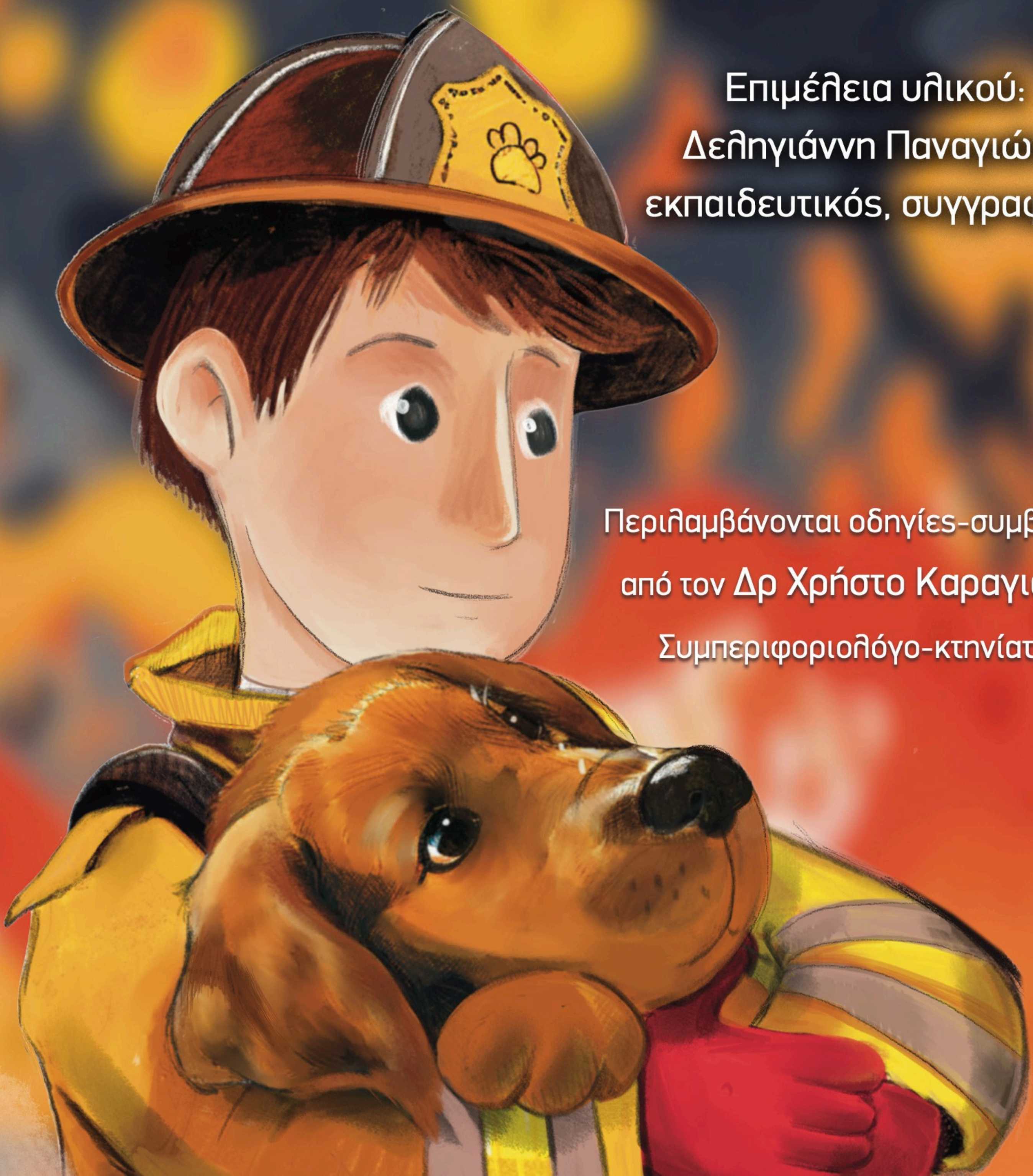


Χρήσιμο Εγχειρίδιο προς Εκπαιδευτικούς
για την αξιοποίηση του βιβλίου
της Λιάνας Δενεζάκη

Ένας γενναίος σωτήρας

Επιμέλεια υλικού:
Δεληγιάννη Παναγιώτα
εκπαιδευτικός, συγγραφέας

Περιλαμβάνονται οδηγίες-συμβουλές
από τον Δρ Χρήστο Καραγιάννη
Συμπεριφοριολόγο-κτηνίατρο



ΕΚπαιδευτικό υλικό για δασκάλους

Λίγα λόγια για τον οδηγό του Εκπαιδευτικού υλικού

Ο οδηγός αυτός περιλαμβάνει πληροφορίες, οδηγίες καθώς και ιδέες για εκπαιδευτικούς της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, προκειμένου να αξιοποιήσουν το εκπαιδευτικό υλικό ως ένα διασκεδαστικό εγχειρίδιο για να εξερευνήσουν με τα παιδιά το βιβλίο "Ένας γενναίος σκύλος" και να γνωρίσουν τις προεκτάσεις του.

Διδακτικοί στόχοι

Τα παιδιά μπορούν, μέσα από το υλικό αυτό:

- Να προερχθούν τις διάφορες πτυχές της ιστορίας.
- Να γνωρίσουν περισσότερες πληροφορίες για τα κατοικίδια ζώα.
- Να συνδέσουν την έννοια της υπευθυνότητας με την απόκτηση ενός κατοικιδίου.
- Να ευαισθητοποιηθούν σε σχέση με τα δικαιώματα των ζώων.
- Να κατανοήσουν με μικρές πράξεις τι σημαίνει "ενεργός πολίτης".
- Να συσχετίσουν την αιτία της φωτιάς με τις συνέπειές της.



Οι δραστηριότητες

Το υλικό απευθύνεται σε μαθητές των πρώτων τάξεων του Νηπιαγωγείου και του Δημοτικού Σχολείου (Α' - Γ' τάξη).

Προτείνονται δραστηριότητες που μπορούν να πραγματοποιηθούν είτε στην τάξη είτε στο σπίτι, ενώ παράλληλα προωθούν τον επικοινωνιακό διάλογο και την ομαδική συνεργασία.

*Το υλικό μπορεί να προσαρμοστεί για την ηλικία και των μαθητών της προχολικής αγωγής.

Ο ρόλος του εκπαιδευτικού

Να καλλιεργήσετε ένα δημιουργικό κλίμα.

Δημιουργώντας το κατάλληλο κλίμα μέσα στην τάξη, οι μαθητές θα δείξουν ενθουσιασμό και θα εκφραστούν δημιουργικά.

Να ενθαρρύνετε τη συνεργασία και την ανταλλαγή απόψεων.

Ενθαρρύνετε τον διάλογο μεταξύ των μαθητών γύρω από τα θέματα που θα προκύψουν μέσα από τις δραστηριότητες, ενώ στρέψτε το ενδιαφέρον τους σε κοινωνικά και περιβαλλοντικά ζητήματα.

Σας προτείνουμε ...

Καταγράψτε τις απόψεις των μαθητών σας και κρατήστε φωτογραφίες από τις δράσεις σας. Μπορείτε να στείλετε το σχετικό υλικό στο "Κίτρινο Πατίσι" για να αναρτηθεί στον ιστότοπό μας.

Εξερευνώντας το βιβλίο ...

1

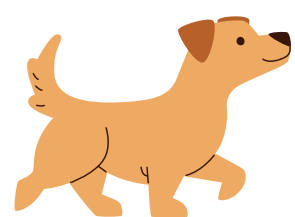
- Συζητάμε τα συναισθήματα του Κανέλου ανάλογα τις περιστάσεις που βρέθηκε.
- Μπορούμε να ζωγραφίσουμε τον Κανέλο σε ένα μεγάλο χαρτί του μέτρου και να καταγράψουμε τα συναισθήματά του, εξηγώντας κάθε φορά γιατί νιώθει το συγκεκριμένο συναίσθημα.
- Συζητάμε για τα στάδια της αφήγησης και τα αναγνωρίζουμε μέσα στο παραμύθι. Βοηθάμε τα παιδιά να γίνουν αφηγητές, να πουν την ιστορία από μια διαφορετική οπτική γωνία ή να αλλάζουν την πορεία της, βάζοντας δικά τους στοιχεία.

Πώς θα έλεγε την ίδια ιστορία:

- Η Φωτεινή
- Ο Γαλάνος
- Ο Κυρ Σπύρος
- Ο πυροβέετης
- Ο Αίας

- Αξιοποιούμε το συνοδευτικό φύλλο εργασίας των μαθητών.

- Συζητάμε τι σημαίνει κατοικίδιο ζώο, ποιες είναι οι ευθύνες και ποια τα οφέλη του, καθώς και τις παρακάτω σκέψεις ενός κτηνιάτρου.

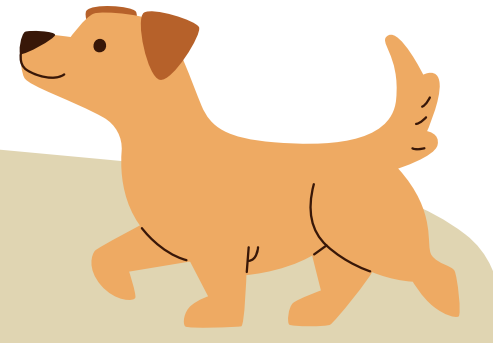


5 λόγοι για να αποκτήσω σκύλο

1. Θα είναι ο καλύτερός σου φίλος! Σε αγαπάει ό,τι κι αν χίνει.
2. Θα σε βοηθάει να νιώθεις χαρούμενος! Οι σκύλοι καταλαβαίνουν πότε είσαι λυπημένος και σε κάνουν να χαμογελάς.
3. Θα παίζετε ατελείωτα παιχνίδια! Κρυφό, «πέτα το να το πιάσω», κυνηγητό... πάντα θα έχεις έναν συμπαίκτη!
4. Θα σε βοηθήσει να μάθεις να είσαι υπεύθυνος! Αν φροντίζεις τον σκύλο σου, χίνεσαι πιο υπεύθυνος και μεγάλος!
5. Θα σε αγαπάει για πάντα! Δεν θα σε κρίνει ποτέ και θα είναι δίπλα σου στις καλές και τις δύσκολες στιγμές.

Αλλά θυμήσου: Ο σκύλος θέλει φροντίδα, αγάπη και υπομονή! Αν του τα δώσεις, θα είναι ο καλύτερός σου φίλος για πάντα!

Τα 5 πράγματα που θέλει ένας σκύλος από εσένα!



1. "Να με δέβεσαι!" Μη με τραβάς, μη με πιέζεις, μη μου φωνάζεις. Είμαι φίλος σου, όχι παιχνίδι!
2. "Να με φροντίζεις!" Δώσε μου καθαρό νερό, καλό φαγητό, μια ζεστή γωνιά να κοιμάμαι και να με πηγαίνεις στον κτηνίατρο.
3. "Να παίζουμε μαζί!" Μου αρέσουν τα παιχνίδια, αλλά όχι τα κυνηγητά που με τρομάζουν!
4. "Να καταλαβαίνεις πότε δεν θέλω αγκαλιές!" Αν κουραστώ ή νιώθω άβολα, άσε με λίγο μόνο μου.
5. "Να με αγαπάς πάντα!" Ακόμα κι αν κάνω λάθη ή αταξίες, θέλω να νιώθω ότι με αγαπάς!

Αν μπορείς να κάνεις αυτά τα 5 πράγματα, τότε ο σκύλος σου θα είναι ο πιο χαρούμενος φίλος σου στον κόσμο!

Το υλικό αυτό υπογράφει ο:

Δρ. Χρήστος Καραγιάννης,
Συμπεριφοριολόγος Κτηνίατρος, DVM, MSc, Dip.
ECAWBM(BM), MRCVS,
Επίκουρος Καθηγητής Κτηνιατρικής Σχολής Ευρωπαϊκού
Πανεπιστημίου Κύπρου

- Αναφερόμαστε στις παρακάτω έννοιες. Μπορούμε να αναζητήσουμε τους ορισμούς τους στο λεξικό και να τους δημειώσουμε σε ένα χαρτόνι σε εμφανές μέρος της τάξης.

Υπευθυνότητα

Φροντίδα ενός ζώου

**Πράξη υιοθεσίας
ενός ζώου**

- Είμαι έτοιμος να αποκτήσεις σκύλο; Συζητάμε την παρακάτω συνέντευξη με τα παιδιά! Μοιράζουμε 2 καρτέλες σε κάθε μαθητή: η μία αναγράφει "ΝΑΙ" και η άλλη "ΟΧΙ". Για κάθε ερώτηση, ο κάθε μαθητής σηκώνει την καρτέλα με την απάντησή του.

1 Έχεις χρόνο κάθε μέρα να τον φροντίζεις, να τον ταΐζεις και να τον πηγαίνεις βόλτα; Ακόμα και όταν είσαι κουρασμένος, όταν παίζεις με τους φίλους σου και όταν έχεις διάβασμα;

2 Σου αρέσει να παίζεις μαζί του, αλλά και να τον αφήνεις ήσυχο όταν θέλει να ξεκουραστεί; Ο σκύλος δεν είναι παιχνίδι και πολλές φορές μπορεί να μη θέλει να παίζει μαζί μας. Ο σκύλος είναι ζώο όπως είμαστε και εμείς. Εμείς είμαστε ανθρώπινα ζώα ο σκύλος είναι μη-ανθρώπινο ζώο.

3 Μπορείς να τον έχεις στο σπίτι σου, χωρίς να τον κλείνεις μόνο του σε ένα δωμάτιο ή στην αυλή; Ο σκύλος προτιμά περισσότερο την παρέα των ανθρώπων παρά ένα μεγάλο σπίτι, αυλή, κήπο ή ένα μεγάλο οικόπεδο να τρέχει.

4 Είμαι έτοιμος να τον αγαπάς ακόμα κι αν κάνει σκανδαλιές ή λερώνει καμιά φορά το σπίτι; Κάθε σκύλος μπορεί να μαβουλήσει ένα παιχνίδι σου, να χαλάσει ένα ρούχο, να πάει τουαλέτα στο δωμάτιο σου ή να σε λερώσει ενώ έχεις φορέσει τα καλά σου.

5 Μπορείς να περιμένεις υπομονετικά να μάθει κανόνες και να του δείχνεις με ηρεμία τι είναι σωστό; Ακόμα και όταν ο χρόνος σου είναι λίγος και η μέρα σου δύσκολη, έχεις την υπομονή να διδάξεις στον σκύλο σου τι πρέπει να κάνει.

6 Συμφωνούν οι γονείς σου να πάρετε σκύλο; Ο σκύλος θέλει χρόνο, π.χ. για βόλτες, παιχνίδι και για την τουαλέτα του και έχει έξοδα, για παράδειγμα θέλει να τρώει ειδικό φαγητό και να πηγαίνει σε ειδικό γιατρό, στον κτηνίατρο.

7 Όλα τα παραπάνω, μπορούν να γίνουν όχι μόνο αυτή τη χρονιά, αλλά για τα επόμενα 10-15 χρόνια; Τα ζώα χαίρονται να ζούνε μαζί με τους ανθρώπους και στεναχωριούνται πολύ να τους αποχωρίζονται. Δε μπορούμε άρα να πάρουμε σπιτί μας έναν σκύλο και αν κάτι δε μας αρέσει να τον επιστρέψουμε, γιατί θα στεναχωρηθεί πολύ. Επειδή λοιπόν ένας σκύλος μπορεί να ζήσει 10, 15 ή και περισσότερα χρόνια, σκέψου το καλά!

- Αν απάντησες "ΝΑΙ" σε όλες τις ερωτήσεις, τότε μπορείς να αποκτήσεις έναν σκύλο και να γίνετε οι καλύτεροι φίλοι!

- Αν απάντησες "ΟΧΙ" σε κάποιες ερωτήσεις, τότε χρειάζεται κάποιο χρόνο ακόμα. Για την ώρα, μπορείς να βοηθάς και να χαίρεσαι με τον σκύλο κάποιου άλλου.

- Στη συνέχεια, δίνουμε σε κάθε παιδί το παρακάτω QUIZ υπευθυνότητας.

Quiz: Πόσο υπεύθυνος/η είμαι;



Οι άλλοι βασίζονται σ' εμένα.



Είμαι συνεπής με τις υποχρεώσεις μου και τις συμφωνίες που κάνω.



Αναλαμβάνω την ευθύνη για τις πράξεις μου. Λέω "εγώ το έκανα".



Δεν κατηγορώ τους άλλους για τις αποτυχίες μου.



Ενεργώ με λογική. Δε θυμώνω ή νευριάζω όταν κάτι δεν γίνεται όπως το θέλω.



Προβλέπω τις συνέπειες των πράξεων μου: τι θα γίνει αν κάνω κάτι;



Διαχειρίζομαι τον χρόνο μου σωστά.



Δεν χρειάζομαι υπενθύμιση για να κάνω τα καθήκοντά μου.



Έχω αναλάβει μία δουλειά του σπιτιού.



Ολοκληρώνω τα μαθήματά μου και τακτοποιώ τα πράγματά μου.



Μετράω τις φατσούλες. Πόσες έχω από την Καθεμία;



Αξιολόγηση



Αν έχω πάνω από 8, είμαι πολύ υπεύθυνος/η.

Αν έχω 4 -7 , πρέπει να προσπαθήσω λίγο ακόμα.

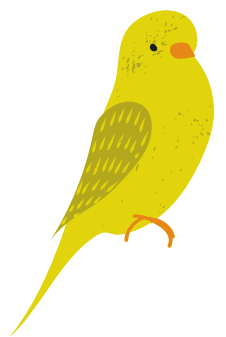
Αν έχω 3 και κάτω, πρέπει να σκεφτώ πώς μπορώ να γίνω.

Τα δικαιώματα των ζώων

- Συζητάμε τα δικαιώματα των ζώων:



Γιατί τα ζώα έχουν δικαιώματα;



Ποια θα μπορούσε να είναι αυτά;



Τι συμβαίνει αν παραβιάζονται;



Ποιος τα προασπίζεται;



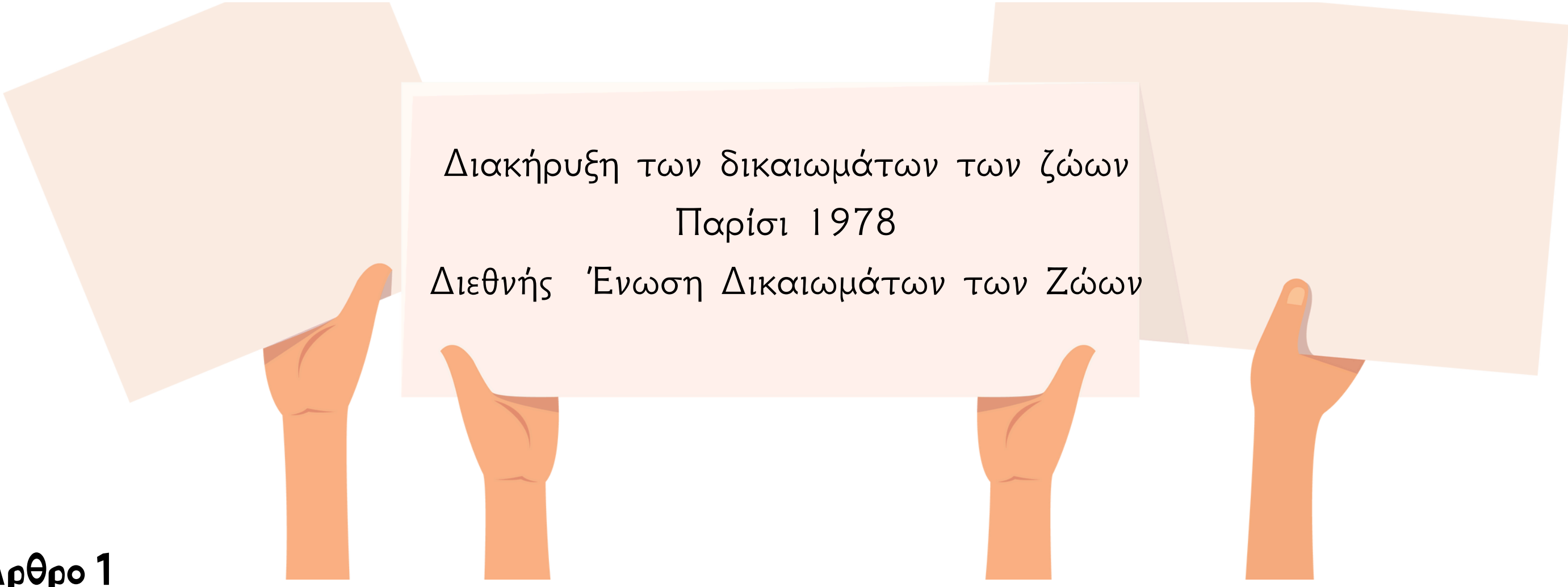
Τι σημαίνει "φιλοζωική οργάνωση";



Ποιες γνωρίζουμε;

- Διαβάζουμε παρακάτω τα βασικά δικαιώματα που έχουν τα ζώα.

Τα δικαιώματα των ζώων



Διακήρυξη των δικαιωμάτων των ζώων
Παρίσι 1978
Διεθνής Ένωση Δικαιωμάτων των Ζώων

Άρθρο 1

Όλα τα ζώα γεννιούνται με ίσα δικαιώματα στη ζωή!

Άρθρο 2

Ο άνθρωπος πρέπει να σέβεται τη ζωή κάθε ζώου, όπως την ανθρώπινη ζωή.

Άρθρο 3

Δεν πρέπει να κακομεταχειριζόμαστε, να εκμεταλλευόμαστε ή να κακοποιούμε κανένα ζώακι.

Άρθρο 4

Κάθε ζώακι πρέπει να ζει στο φυσικό του περιβάλλον. Δεν κλείνουμε τα ζώα σε κλουβιά ή σε μικρούς χώρους.

Άρθρο 5

Δεν πρέπει να εγκαταλείπουμε τα κατοικίδια μας ζώα.

Άρθρο 6

Όποιο ζώακι βοηθάει σε εργασίες τον άνθρωπο ή ζουν στη φάρμα, πρέπει να το φροντίζουμε πολύ.





Άρθρο 7

Δεν κάνουμε πειράματα στα ζώα για οποιονδήποτε λόγο.

Άρθρο 8

Δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούμε τα ζώα για να βγάλουμε κέρδος. Κανένα ζώο δεν πρέπει να χρησιμοποιείται για διασκέδαση (π.χ. τσίρκο).

Άρθρο 9

Πρέπει να προστατεύουμε ζώακια που βρίσκονται υπό εξαφάνιση.

Άρθρο 10

Τα δικαιώματα των ζώων είναι πολύ σημαντικά. Πρέπει να βοηθάμε τις οργανώσεις που τα προστατεύουν.

- Ας χωριστούμε σε ομάδες και ας αποτυπώσουμε σε μια αφίσα ένα από τα παραπάνω δικαιώματα!

π.χ. Κανένα ζώο δεν πρέπει να χρησιμοποιείται για διασκέδαση:



- Ας φτιάξουμε τώρα μία έκθεση στο σχολείο μας με όλες τις αφίσες μας!

- Φτιάχνουμε πλακάτ από χαρτόκουτες με τα βασικά δικαιώματα των ζώων και διοργανώνουμε μία πορεία στο προαύλιο για να τα προαβπίσουμε!

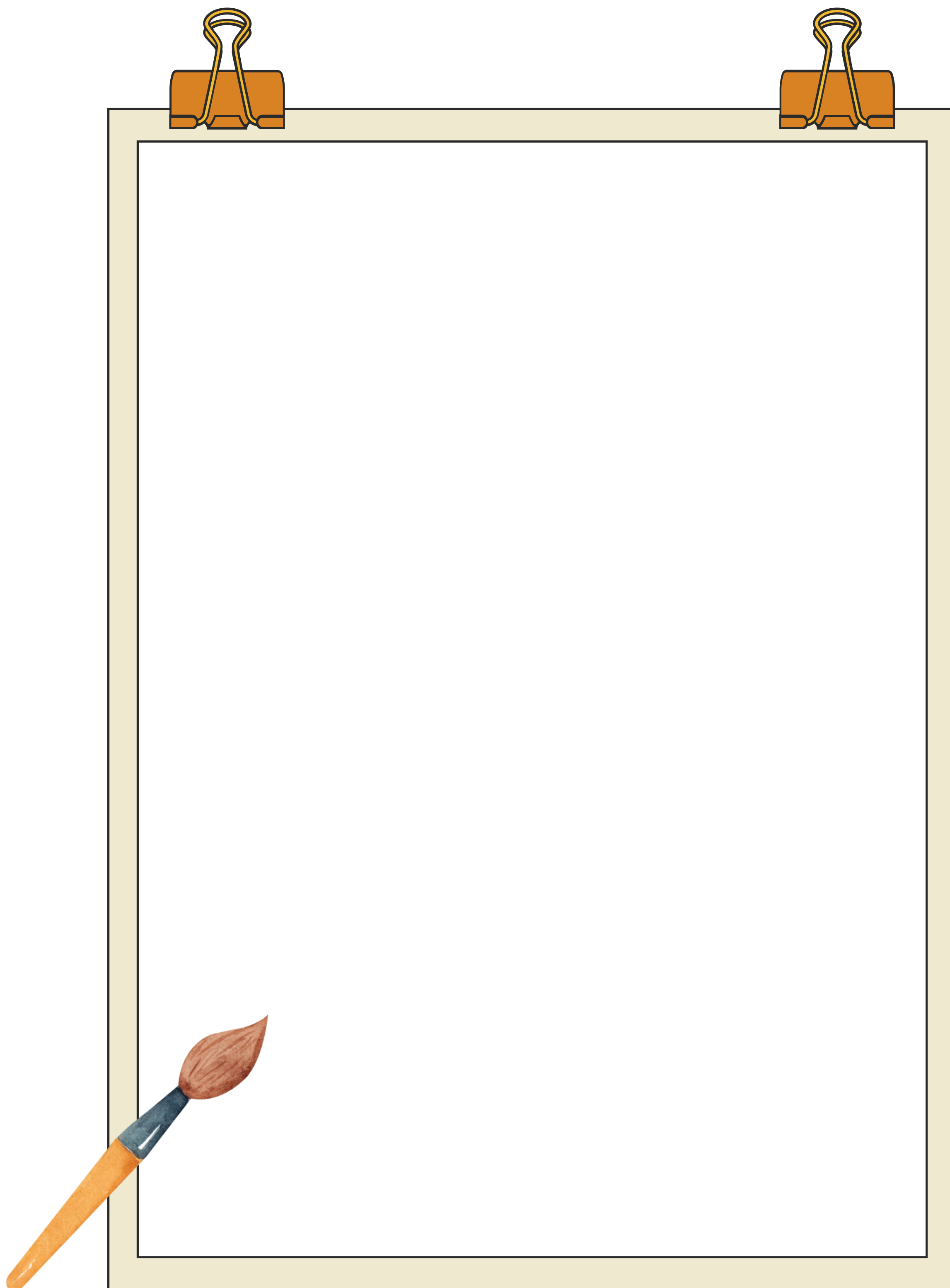
**Τα ζώα έχουν
ίσα δικαιώματα**

Προστατεύουμε τα ζώα!

**Φροντίζουμε τα
αδέσποτα!**

- Αν ήσασταν Σούπερ Ήρωες των Ζώων και τα προστατεύατε, ποιο θα ήταν το έμβλημά σας; Μπορείτε να το ζωγραφίσετε;

**Ζωγράφισε το έμβλημα της προστασίας ενός
αδέσποτου της γειτονιάς σου!**

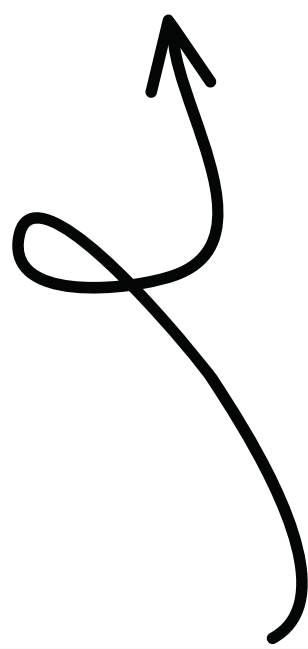


Αναλαμβάνουμε δράση

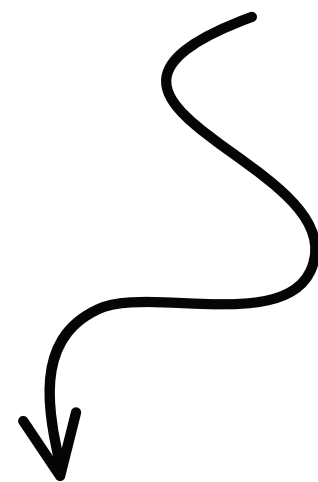


4

- Συζητάμε με τους μαθητές μας τι σημαίνει “ενεργός πολίτης” και σε ένα χαρτί του μέτρου καταγράφουμε τις ιδέες τους σχετικά με το πώς θα μπορούσαμε να προστατεύσουμε τα αδέσποτα της γειτονιάς.



Ενεργός πολίτης:
προστατεύω τα αδέσποτα
της γειτονιάς



Αναλαμβάνουμε δράση



- Αναζητούμε πληροφορίες για τις σημαντικότερες φιλοζωικές οργανώσεις και το έργο τους, ενώ σκεφτόμαστε έναν τρόπο με τον οποίο θα μπορούσαμε να τους στηρίξουμε.
- Ακόμα, μπορούμε να ενημερωθούμε για τις δράσεις οργανώσεων και χώρων που προστατεύουν τα ζώα για να οργανώσουμε μία θεματική σχολική επίσκεψη.

Π.χ. Αρκτούρος: <https://www.arcturos.gr/>

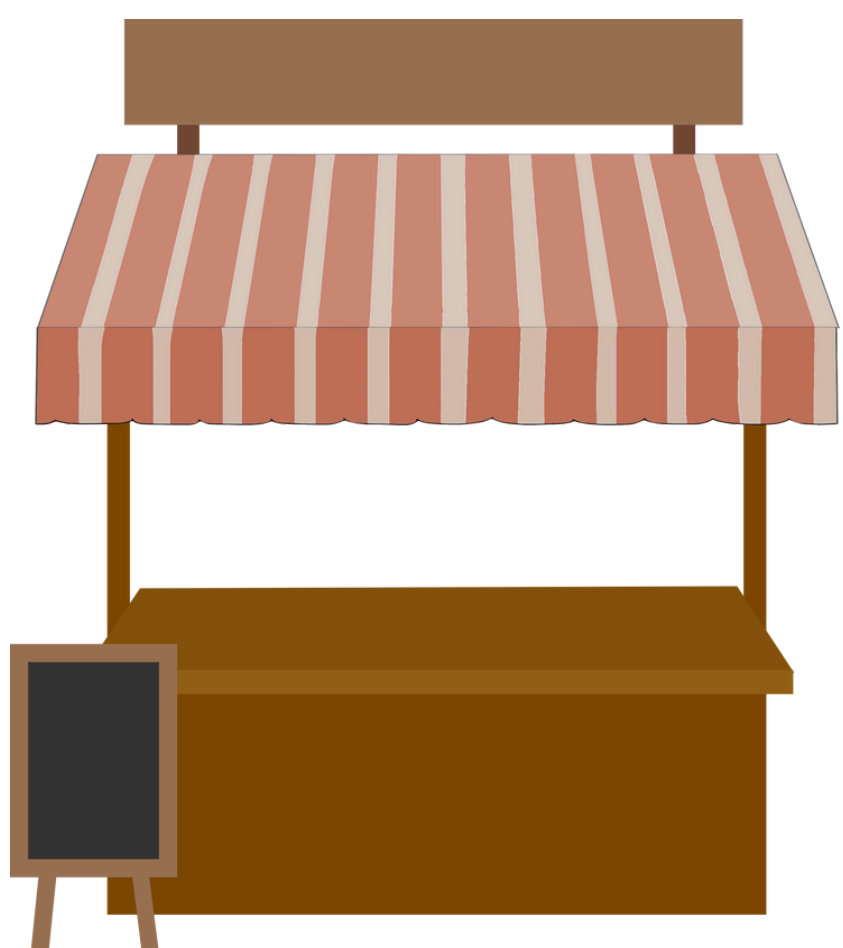
WWF: <https://www.wwf.gr/en/>

Αρχέλων: <https://archelon.gr/>

Γαϊδουροχώρα: <https://gaidourohora.gr/>

ANIMA: <https://www.wild-anima.gr/>

- Οργανώνουμε ένα μπαζάρ στο σχολείο μας και τα έσοδα από αυτό τα προσφέρουμε σε μία φιλοζωική οργάνωση.



- Φτιάχνουμε σπιτάκια για τις γάτες τις χειτονιάς, ταΐζουμε τα αδέσποτα ή κατασκευάζουμε ταΐστρες για τα πουλιά.

Για τα σπιτάκια:

Υλικά

Μεγάλες χαρτόκουτες

Νερομπογιές

Ψαλίδια

Μικρά μαξιλάρια

Μικρές κουβέρτες ή

υφάσματα

Μικρά μπολ, τροφή



- Διαμορφώνουμε μία μεγάλη χαρτόκουτα σε ένα μικρό σπίτι.
- Ζωγραφίζουμε με νερομπογιές και χρώματα.
- Βρίσκουμε έναν χώρο για να τοποθετήσουμε τα σπιτάκια.
- Συμπληρώνουμε με μικρά μαξιλαράκια ή υφάσματα.
- Τοποθετούμε μικρά μπολ για φαγητό και νερό.

Για τις ταΐστρες:

Υλικά

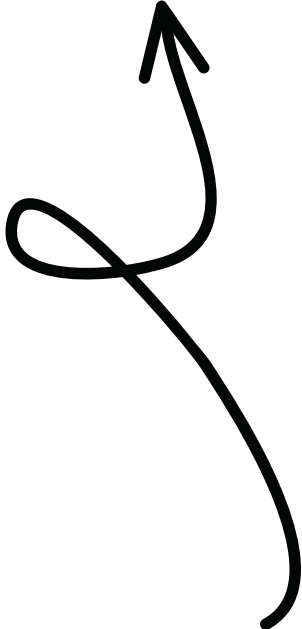
Χάρτινα κουτιά από
γάλα
Νερομπογιές
Ψαλίδια
Σχοινί
Σποράκια, τροφή



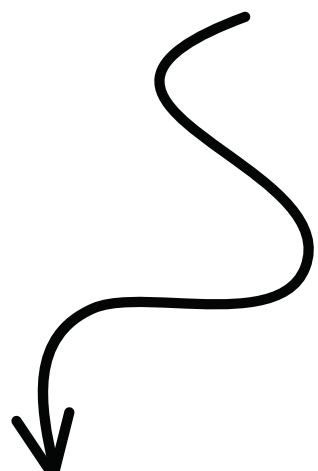
- Διαμορφώνουμε τα κουτιά γάλατος σε ταΐστρα, κόβοντας μία πόρτα στη μία πλευρά.
- Ζωγραφίζουμε με νερομπογιές και χρώματα.
- Βρίσκουμε τα δέντρα που θα τοποθετήσουμε τα σπιτάκια.
- Γεμίζουμε με σποράκια ή παστέλια.
- Κρεμάμε με σχοινί τις ταΐστρες στα δέντρα.

Φωτιά: Ένας απρόσμενος εχθρός

- Συζητάμε με τους μαθητές μας τι συμβαίνει όταν πιάνει φωτιά το δάσος ή μια πηγή πρασίνου κοντά στην πόλη. Ποιοι απειλούνται και ποιες μπορεί να είναι οι συνέπειες; Σημειώνουμε κάποιες ιδέες σε μια ιδεοθύελλα σε ένα χαρτί του μέτρου.



Φωτιά: απρόσμενος
επισκέπτης



- Λόγω της φωτιάς πολλά ζώα έχασαν το σπίτι τους π.χ. ποντικός, ο τρυποφράχτης, οι κόττες, ακόμα και η οικογένεια της Φωτεινής και αναγκάζονται να αφήσουν τον τόπο τους για να αναζητήσουν μια καλύτερη τύχη.
- Μπορούμε να συζητήσουμε ακόμα ότι και κάποιοι άνθρωποι αναγκάζονται να εγκαταλείψουν το μέρος που ζουν και να φύγουν από τη χώρα τους.
- Στη συνέχεια, φανταζόμαστε τα νέα σπίτια του ποντικού, των κοτών, του τρυποφράκτη κτλ. και δημιουργούμε όλοι μαζί το νέο τους χωριό, ζωγραφίζοντάς το σε ένα μεγάλο χαρτόνι και βάζοντας συννεφάκια τύπου κόμικ για να "τρυπώσουμε" στις σκέψεις τους. Μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τα παρακάτω και να δημιουργήσετε ένα μεγάλο κολλάζ.



Πώς θα βρω τώρα
το φαγητό μου;

